

Sygn . akt I C 1319/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2016r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Paszczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 listopada 2016r.

sprawy

z powództwa **M. W. (1) (PESEL (...))**

przeciwko pozwanemu **(...) S.A. z/s w W. (KRS (...))**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz powoda M. W. (1) kwotę 14.200,00zł (czternaście tysięcy dwieście złotych 00/100) wraz z odsetkami ustawowymi, z tym że od dnia 1 stycznia 2016r. odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości nie przekraczającej w stosunku rocznym odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi:

- od kwoty 13.000,00zł (trzynaście tysięcy złotych 00/100) od dnia 13 kwietnia 2015r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 1.200,00zł (jeden tysiąc dwieście złotych 00/100) od dnia 13 kwietnia 2015r. do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałej części,

3. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu tytułem części nieuiszczonych wydatków kwotę 49,70zł (czterdzieści dziewięć złotych 70/100),

4. zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz powoda M. W. (1) kwotę 2.189,37zł (dwa tysiące sto osiemdziesiąt dziewięć złotych 37/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1319/15

UZASADNIENIE

W dniu 29 maja 2015r. powód M. W. (1) skierował do tut. Sądu żądania zasądzenia od pozwanego (...) S.A. z/s w W. kwoty 17.500zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w związku ze zdarzeniem z dnia 13 czerwca 2014r. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 3 kwietnia 2015r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.200,00zł tytułem zwrotu kosztów pomocy powypadkowej z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 3 kwietnia 2015r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że w dniu 13 czerwca 2014r. na terenie przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z/s w K. doszło do wypadku z udziałem powoda, w trakcie którego powód podczas wykonywania pracy spadł z platformy załadowywanego pojazdu kierując rozmieszczeniem ładunku na naczepie, który nastąpił w czasie cofania się powoda po podeście. Powód w wyniku upadku doznał urazu nogi.

W dacie zdarzenia pojazd wykorzystywany w przedsiębiorstwie zatrudniającym powoda był ubezpieczony u pozwanego.

Powód dokonał zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego.

W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie szkodowe w ramach którego odmówił powodowi wypłaty świadczenia.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. z/s w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu tego pisma procesowego pozwany zakwestionował zasadność żądania i wysokość dochodzonej przez powoda kwoty zadośćuczynienia wskazując, iż pomiędzy zdarzeniem a skutkiem nie istnieje adekwatny związek przyczynowy i że wyłącznie odpowiedzialnym za zaistnienie zdarzenia i jego następstwa jest powód, który w sposób niewłaściwy i nieostrożny wykonywał powierzone mu czynności pracownicze.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Powód M. W. (1) był pracownikiem przedsiębiorstwa Budowlano Usługowo (...) Sp. z o.o. z/s w K., gdzie był zatrudniony na stanowisku majster budowy.

Powód posiadał przeszkolenie z zakresu BHP na zajmowanym stanowisku pracy. Powód w dacie zdarzenia posiadał odzież i obuwie ochronne, był wyposażony również w kamizelkę ostrzegawczą i kask.

W dniu 13 czerwca 2014r. powód świadczył pracę od godziny 7.00, gdzie do godz. 13.00 kompletował z innym pracownikiem maszyny i urządzenia do wywiezienia na budowę. W tym czasie P. M. (1) podstawił zestaw składający się z ciągnika siodłowego i naczepy niskopodwoziowej w celu załadunku ruchomego podestu roboczego (...) i zawiezienia go na budowę. Szerokość ładowanego przedmiotu wynosiła ok. 1.80m, a długość ok. 3,5m. Załadunkiem elementów podestu kierował powód. Załadunek odbywał się przy użyciu koparko – ładowarki (...) typ 3CX fabrycznie przystosowanej do wykonywania prac za i wyładunkowych oraz przenoszenia na odległość w pionie i poziomie za pomocą wideł. Najlepsza widoczność do załadunku przedmiotu na naczepę znajdowała się na naczepie. Długość naczepy wynosiła ok. 7m. Bez wskazówek operator koparko – ładowarki nie byłby w stanie samodzielnie dokonać załadunku przedmiotu na naczepę. Przed rozpoczęciem załadunku ustalono miejsce jego posadowienia. W czasie załadunku elementów powód stał na naczepie w miejscu widocznym dla operatora koparko – ładowarki. Powód aby być widocznym dla operatora koparko – ładowarki w czasie załadunku musiał znajdować na wprost tego operatora. Powód kierował załadunkiem sygnalizując ręcznie prawidłowe układanie ładunku. Powód zachowywał bezpieczny dystans od załadowywanego elementu, ażeby nie doszło do bezpośredniej styczności tej rzeczy z jego ciałem. Na naczepie nie znajdowały się uchwyty bądź wydzielone miejsce dla osoby, która kieruje załadunkiem, czy też burta chroniąca przed upadkiem. Podczas przenoszenia na naczepę kolejnego elementu pomostu powód cofnął się w miejsce skąd byłby widoczny dla operatora ładowarki. Powód cofając się i unikając zetknięcia z załadowywanym przedmiotem nie zauważył, że znajduje się na krawędzi naczepy i spadł na podłoże z wysokości ok. 1 m. Ruch powoda do tyłu był wymuszony czynnościami kierowania załadunkiem i przemieszczającym się w jego stronę ładowanym przedmiotem.

Warunki atmosferyczne w dacie zdarzenia były dobre, świeciło słońce.

Przed upadkiem nie doszło do styczności powoda z pojazdem wykonującym załadunek czy też z załadowywanym przedmiotem.

Powód w ramach świadczonej na rzecz pracodawcy pracy wcześniej wykonywał taki załadunek, także przy współpracy z P. M. (1). Z tego tytułu nie doszło nigdy do wypadku.

Upadek powoda spowodował uraz jego prawej nogi.

P. M. (1) odwiedził powoda do szpitala.

(protokół k. 32-33, 34, 35, z akt szkodowych (...): protokół k. 64v-67, zeznania świadka P. M. (2) k. 138-139 00:04:31-00:26:53, przesłuchanie powoda M. W. (1) k. 102-102v, 139 00:26:53 – 00:37:10)

Bezpośrednio po zdarzeniu powód został zawieziony do szpitala, gdzie był diagnozowany i przebywał stacjonarnie w Oddziale Urazowo - Ortopedycznym w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K. w okresie od dnia 13 czerwca 2014r. do dnia 23 czerwca 2014r.

Powód w związku ze zdarzeniem doznał złamania wieloodłamowego końca dalszego kości piszczelowej i strzałkowej – złamania podudzia typu „pilon”.

U powoda przeprowadzono zabieg chirurgiczno – ortopedyczny.

Powodowi zlecono kontrolę w poradni ortopedycznej, internistycznej i u lekarza rodzinnego oraz przepisano leki F., C. 3 F. i P. C., które zażywał.

Powód kontrolował stan swojego zdrowia w poradni ortopedycznej i internistycznej.

W kolejnych dniach po zdarzeniu powód odczuwał ból, zażywał leki przeciwbólowe. Powód był unieruchomiony, musiał przebywać w wymuszonej pozycji z nogą uniesioną ku górze. Wymagał pomocy osób trzecich przy wykonywaniu czynności życia codziennego i higienicznych, był zaopatrzony w ortezę, poruszał się przy pomocy kul łokciowych. Opiekę nad powodem wykonywały jego żona M. W. (2) i córka P. W..

Powód korzystał z zabiegów rehabilitacyjnych.

W okresie od dnia 24 lipca 2015r. do dnia 25 lipca 2015r. powód przebywał stacjonarnie w Oddziale Urazowo - Ortopedycznym w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K. gdzie operacyjnie usunięto mu zespolenie wewnętrzny – 2 płyty (...) i zalecono ostrożne chodzenie, codzienną zmianę opatrunku oraz zażywanie leków C. przez 14 dni oraz B..

Powód nadal odczuwa dolegliwości bólowe, nie jest zdolny do wykonywania pracy zawodowej, a ponadto posiada stałe trudności w poruszaniu się, odczuwa puchnięcie nogi. W stanach bólowych powód nadal zażywa leki niwelujące.

Powód w związku ze zdarzeniem odczuwał również dyskomfort psychiczny, który przejawiał się bólami głowy, trudnościami ze spaniem i lękami.

(karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 9, 105, historia choroby k. 10-15, 18-24, zdjęcia rtg k. 16-17, z akt szkodowych (...): karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 68, historia choroby k. 69-72, 76v-82, orzeczenie k. 73v-74, zdjęcia rtg k. 74v-75, zaświadczenie k. 75v-75, zeznania świadka P. W. k. 102v, zeznania świadka M. W. (2) k. 103, przesłuchanie powoda M. W. (1) k. 102-102v, 139 00:26:53 – 00:37:10)

Przed zdarzeniem powód był osobą zdrową, nie chorował przewlekle, nie posiadał zdiagnozowanych schorzeń, był osobą aktywną.

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 13 stycznia 2015r. stwierdzono niezdolność do pracy powoda oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy i przyznano świadczenie rehabilitacyjne na okres 6 miesięcy.

(orzeczenie k. 15, zaświadczenie k. 25, zeznania świadka P. W. k. 102v, zeznania świadka M. W. (2) k. 103, przesłuchanie powoda M. W. (1) k. 102-102v, 139 00:26:53 – 00:37:10)

Zdarzenie z dnia 13 czerwca 2014r. spowodowało u powoda skomplikowane złamanie śródstawowe dalszej nasady kości piszczelowej prawej ze złamaniem kostki bocznej, które wymagało zaopatrzenia operacyjnego. Zdarzenie to spowodowało naruszenie sprawności organizmu powoda w wysokości 15%. Powód przez 3 tygodnie od zdarzenia odczuwał ból, który w miarę upływu czasu od urazu znacznie zmalał, by ponownie wystąpić przez okres 6 tygodni po

rozpoczęciu usprawniania i występował od dnia 25 lipca 2015r. przez okres od 2 do 3 tygodni po zabiegu usunięcia zespolenia.

Odniesione obrażenia spowodowały u powoda przez okres leczenia ograniczenie aktywności życiowej by po zakończeniu leczenia pozostawić ograniczenie sprawności kończyny prawej w postaci zmniejszenia możliwości obciążenia kończyny dolnej prawej.

Leczenie powoda jest zakończone i nie należy się spodziewać istotnego pogorszenia sprawności stawu skokowo-goleniowego prawego.

Doznany uraz wymaga przekwalifikowania się powoda w zawodzie pozwalającego na pracę z ograniczeniem dźwigania i ograniczeniem czasu pracy w pozycji stojącej.

Złamanie jakiego doznał powód może w przyszłości przyspieszyć wystąpienie choroby zwyrodnieniowej prawego stawu skokowo-goleniowego.

(opinia sądowo – lekarska k. 120-121)

W momencie zdarzenia pojazd mechaniczny m-ki D. (...)480 o nr rej. (...) wykorzystywany w przedsiębiorstwie Budowlano Usługowo (...) Sp. z o.o. z/s w K. posiadał u pozwanego (...) S.A. z/s w W. ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, natomiast naczepa niskopodwoziowa o nr rej. (...) wykorzystywana do załadunku była ubezpieczona w (...) Asekuracja.

Powód dokonał zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody na osobie w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej Ubezpieczyciela sprawy szkody. Postępowanie szkodowe zostało zarejestrowane pod numerem (...).

W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie szkodowe w ramach którego odmówił pozwanemu wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego.

(decyzja k. 26, 27, zgłoszenie szkody k. 28, 29-32, z akt szkodowych (...): zgłoszenie szkody k. 58v-59, 60v-62, inf. (...) k. 63, druk zgłoszenia szkody k. 82v-84, 86, decyzja k. 88v,91v, 92, potwierdzenie pokrycia ubezpieczeniowego k. 92v-93, przesłuchanie powoda M. W. (1) k. 102-102v, 139 00:26:53 – 00:37:10)

Sąd uznał za przydatną do ustalenia stanu faktycznego opinię sporządzoną przez biegłego ortopedę albowiem jest ona pełna, jasna, zrozumiała, wyczerpująca i kompleksowa oraz wewnętrznie spójna. Biegły w opinii udzielił odpowiedzi na wszystkie postawione w tezie dowodowej pytania, sformułowania zawarte w treści opinii pozwalają na zrozumienie wyrażonych w nich ocen i poglądów oraz sposobu dochodzenia do nich, a ponadto biegły przedstawił metodę badawczą, materiał badawczy, na którym się oparł. Wnioski końcowe opinii są zwarte i precyzyjne, a ponadto wnioski opinii są logiczne i znajdują oparcie w przeprowadzonych przez biegłego badaniach i nie budzą zastrzeżeń, co do ich trafności w porównaniu z podanym w opinii materiałem badawczym.

Za wiarygodne należało uznać zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty zgromadzone w postępowaniu albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w ramach przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła w ocenie Sądu wątpliwości.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Stosownie do treści art. 435 kc prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności,

natomiast na podstawie art. 436 § 1 kc odpowiedzialność przewidzianą w artykule poprzedzającym ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny.

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2013.392 – j.t. ze zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Czynności z art. 34 ust. 2 w/w ustawy na potrzeby ochrony ubezpieczeniowej, są uważane za ruch pojazdu i odpowiedzialność za nie ponosi zakład ubezpieczeń (por. wyr. SN z dnia 11 kwietnia 2003r., w sprawie o sygn. akt III CKN 1522/00, opubl. L.).

W celu przypisania odpowiedzialności cywilnej posiadaczowi pojazdu – musi zaistnieć adekwatny związek przyczynowy łączący ruch pojazdu ze szkodą (art. 361 § 1 kc). Nie jest przy tym wymagana bezpośrednia styczność pojazdu z poszkodowaną osobą, a wystarcza szeroko rozumiany wpływ ruchu pojazdu.

Opisana w cyt. powyżej przepisach odpowiedzialność jest to odpowiedzialność na zasadzie ryzyka, która oparta jest na założeniu, że sam ruch mechanicznego środka komunikacji stwarza zwiększone ryzyko dla otoczenia, niebezpieczeństwo wyrządzenia szkody, niezależnie od działania lub zaniechania podmiotu prowadzącego taki pojazd.

Odpowiedzialność taką uchylają jedynie okoliczności egzoneracyjne. Posiadacz pojazdu może się uwolnić od odpowiedzialności wyłącznie przez wykazanie, że szkoda powstała na skutek: siły wyższej, wyłącznej winy poszkodowanego, wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą posiadacz nie ponosi odpowiedzialności.

Wina poszkodowanego zachodzi wówczas, gdy można mu postawić zarzut niedokładania należytej staranności wymaganej od osoby rozważnej w konkretnych okolicznościach. Wyłącza ona odpowiedzialność, gdy jako jedyna, w świetle wskazań nauki i doświadczenia życiowego, jest na tyle poważna, że może być uwzględniana, pochłaniając przy tym inne poboczne okoliczności.

Odpowiedzialność posiadacza pojazdu wykluczona jest także w sytuacji wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą ten nie ponosi odpowiedzialności. Wyłączenie odpowiedzialności z tytułu ryzyka z art. 435 § 1 i art. 436 § 1 kc następuje nie tylko wówczas, gdy szkoda nastąpiła wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, lecz także wtedy, gdy szkoda jest wyłącznie następstwem zawinionych działań (zaniechań) poszkodowanego i osoby trzeciej (tak SN w wyr. z dnia 6 lipca 1973r. w sprawie o sygn. akt II CR 156/73, opubl. OSPiKA 1974, Nr 5, poz. 85).

Konstrukcja przepisów art. 435 i 436 par. 1 kc polega na przeciwstawieniu przyczyn powstania szkody w płaszczyźnie przyczynowości, a nie winy. Dlatego, gdy posiadacz pojazdu broni się wykazywaniem, że szkoda nastąpiła wyłącznie z winy osoby trzeciej nadal przyjmuje się jego odpowiedzialność, gdy udowodnione zostanie, że obok tej przyczyny działała jeszcze inna, która zaszła po jego stronie.

Dla przypisania odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji, którego odpowiedzialność konstruowana jest na zasadzie ryzyka, zbędne jest bowiem rozważanie, czy można mu przypisać zawinienie lub bezprawne zaniechania (tak SN w wyr. z 19 czerwca 2001r., II UKN 424/00, opubl. OSN 2003, Nr 6, poz. 155, oraz w wyr. z 14 lutego 2002r., I PKN 853/00, opubl. OSN 2002, Nr 18, poz. 4) – por. E. G., P. M. (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 7, W. 2016.

W tym miejscu należy kategorycznie wskazać, iż w warunkach przedmiotowej sprawy nie ujawniła się żadna okoliczność egzoneracyjna uchylająca odpowiedzialność pozwanego.

W warunkach przedmiotowej sprawy przewożony i załadowywany przedmiot, która to czynność załadunku była nadzorowana przez powoda, z uwagi na jego wielkość i właściwości fizyczne ograniczał widoczność kierującego pojazdem, a ruch pojazdu i przemieszczanie się przedmiotu załadunku w danej płaszczyźnie wymuszało poruszanie się poszkodowanego na platformie, z której kierował umieszczeniem tego przedmiotu na pojeździe. Manewr pojazdu mechanicznego powodował obiektywnie u poszkodowanego uzasadnioną obawę i działanie powodujące szkodę.

Nie można mówić o zawinięciu powoda – przy nieprawidłowym nawet cofnięciu się pracownika w czasie załadunku pojazdu – gdy owa nieprawidłowość została wywołana strachem przed ruchem tego pojazdu i przedmiotu załadunku, choćby nawet sytuacja w danym miejscu była obiektywnie błędnie przez niego oceniona (zob. wyr. SN z 17 sierpnia 1973r. w sprawie o sygn. akt I CR 362/73, opubl. L.).

Dla odrzucenia wyłącznej winy poszkodowanego w wypadku nie jest bowiem konieczne stwierdzenie, że do wypadku doszło z winy kierującego pojazdem, gdyż wystarczy stwierdzenie, że jedną z przyczyn wypadku było jakiegokolwiek inne zdarzenie, które nie może być przypisane poszkodowanemu ani osobie trzeciej, za którą samoistny posiadacz samochodu nie odpowiada (tak SN w wyr. z 7 marca 1969r. w sprawie o sygn. akt II PR 576/68, opubl. OSN 1970, Nr 4, poz. 60; wyr. z 27 lipca 1973r. w sprawie o sygn. akt II CR 233/73, opubl. OSPiKA 1974, Nr 9, poz. 190, z glosą A. Rembielińskiego, OSP 1974, Nr 9, poz. 190; wyr. z 15 marca 1974r. w sprawie o sygn. akt I CR 46/74, z glosami Z. Banaszczyka, OSP 1977, Nr 5, poz. 82 i B. Lewaszkiewicz-Petrykowskiej, OSP 1976, Nr 9, poz. 172).

W myśl art. 444 § 1 kc odszkodowanie obejmuje wszelkie koszty wynikłe z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Celem odszkodowania w ramach art. 444 § 1 kc jest restytucja stanu istniejącego przed wypadkiem, a jeśli jego przywrócenie nie jest możliwe, zastąpienie stanu dawnego stanem, w którym poszkodowanemu zostaną zapewnione warunki życiowe zbliżone do tych, jakie miał przed wyrządzeniem mu uszczerbku.

Ogranicza się jednak rozmiary obowiązku pokrycia „wszelkich kosztów” wymaganiem, aby ich żądanie było konieczne i celowe. Osoba, która doznała uszczerbku na zdrowiu na skutek wypadku ma zatem prawo domagać się w ramach naprawienia szkody, pokrycia wszystkich niezbędnych i celowych wydatków wynikających z tego zdarzenia. Ponadto pojęcie „wszelkie koszty”, o których mowa w art. 444 § 1 kc oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić.

Celowość ponoszenia wszelkich wydatków może być związana nie tylko z możliwością uzyskania poprawy stanu zdrowia, ale też z potrzebą utrzymania tego stanu, jego niepogarszania. Muszą to być jednakże koszty, które pozostają w związku przyczynowym z likwidacją skutków uszkodzenia ciała. Koszty te należy oceniać wg kryteriów obiektywnych w zakresie potrzeb poszkodowanego. Nie mogą to być koszty, które przekraczają te potrzeby. Realność szkody wyraża się w tym, że przyznanie odszkodowania nie uzasadnia sama utrata zdrowia i ewentualność poniesienia wydatków, ale rzeczywiste zwiększenie potrzeb powstałe w następstwie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Przesłanką uwzględnienia żądania, o którym mowa w art. 444 § 1 kc jest wyłącznie wykazanie przez poszkodowanego, że suma której zwrotu domaga się od zobowiązanego do naprawienia szkody jest sumą potrzebną na koszty restytucji pełnej sprawności

Dla ustalenia odpowiedzialności za szkodę niematerialną warunkiem koniecznym jest istnienie adekwatnego związku przyczynowego między krzywdą a zdarzeniem ją wyrządzającym albowiem rolą oraz istotą związku przyczynowego jako przesłanki roszczenia o zadośćuczynienie jest ocena, czy doznana szkoda niemajątkowa może być normalnym skutkiem zdarzenia szkodzącego, przy czym stopień natężenia doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość ujemnych przeżyć, a także ich intensywność, stanowi tylko przesłankę określającą wysokość zadośćuczynienia, a nie przesłankę zasadności samego roszczenia z tego tytułu, przy przyjęciu, że treść art. 445 § 1 kc oraz art. 448 kc stanowią *lex specialis* w stosunku do art. 361 § 1 kc – por. wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1184/13, opubl. LEX nr 1454546, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I

ACa 175/14, opubl. LEX nr 1489037, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 12 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 8/14, opubl. LEX nr 1500753, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 12 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1193/13, opubl. LEX nr 1451641.

Zadośćuczynienie pełni przede wszystkim funkcję kompensacyjną, czyli jego rolą jest wynagrodzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) rozumianej jako cierpienie fizyczne (ból i innego rodzaju dolegliwości) i psychiczne (ujemne odczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała lub rozstrojem zdrowia), aby przynajmniej w ten sposób częściowo przywrócić równowagę zachwianą w wyniku popełnienia czynu niedozwolonego. Okoliczność powyższa powoduje, że o rozmiarze należnego zadośćuczynienia decyduje w pierwszym rzędzie rozmiar i natężenie doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych, ich intensywność, nieodwracalność negatywnych skutków zdrowotnych, np. stopień i trwałość kalectwa, w tym potrzeby stałej rehabilitacji, zażywania środków farmakologicznych, utrata perspektyw na przyszłość, konieczność korzystania z opieki osób trzecich, poczucie wykluczenia i nieprzydatności społecznej, a ponadto prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia) oraz towarzyszące jej poczucie bezradności powodowanej koniecznością korzystania z opieki innych osób oraz nieprzydatności społecznej, a także wiek poszkodowanego, konieczność zmiany zatrudnienia, niemożność wykonywania zawodu, uprawiania sportów, pracy twórczej lub artystycznej, utratę kontaktów towarzyskich, zmianę trybu życia, przyzwyczajzeń, czy też sposobu spędzania wolnego czasu.

Zmierzenie rozmiaru doznanej krzywdy nie jest możliwe, gdyż krzywda stanowi subiektywne przeżycie danej osoby. Niezbędne jest wszakże odniesienie wysokości żądanej kwoty do konkretnych, obiektywnych okoliczności faktycznych w danej sprawie, a nie do subiektywnego poczucia krzywdy osoby uprawnionej.

Wysokość zadośćuczynienia odpowiadająca doznanej krzywdzie powinna być odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne i fizyczne. Zadośćuczynienie przyznawane jest jednorazowo, zatem musi rekompensować całą krzywdę w postaci cierpień fizycznych i psychicznych już doznanych jak i tych, które w związku z doznaniem uszkodzeniem ciała wystąpią w przyszłości jako możliwe do przewidzenia następstwa czynu niedozwolonego, a także prognozę na przyszłość – por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 5 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1670/13, opubl. LEX nr 1509116, wyrok s.apel. w Krakowie z dnia 27 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1622/13, opubl. LEX nr 1563513, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 615/14, opubl. LEX nr 1587268, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 6 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 457/14, opubl. LEX nr 1554625, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 936/13, opubl. LEX nr 1439218, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1593/13, opubl. LEX nr 1480479, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 13 grudnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 829/13, opubl. LEX nr 1416140, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 15 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt V ACa 755/13, opubl. LEX nr 1454457.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, iż pomiędzy zdarzeniem i powstałą u powoda szkodą niemajątkową istnieje adekwatny związek przyczynowy, który nie pozostaje w jakiegokolwiek zależności z istniejącym u niego schorzeniem samoistnym bądź też innymi dolegliwościami, a ocena zdiagnozowanych u powoda schorzeń powypadkowych, ich rodzaj, charakter, rozmiar, jakość, intensywność i czas trwania, wpływ na funkcjonowanie w życiu osobistym i zawodowym oraz starania o odwrócenie ujemnych następstw oceniane przez pryzmat kwantyfikatorów decydujących o wysokości zadośćuczynienia wskazują, iż przyznana przez Sąd kwota zadośćuczynienia w wysokości 13.000zł, której rozmiar oszacowano przy określonych przez biegłego rodzaju, charakteru i rozmiarów cierpień fizycznych i psychicznych powoda, a także procentowej wartości uszczerbku na zdrowiu za schorzenia ortopedyczne na poziomie 15% nie jest rażąco niska i nadmiernie wygórowana.

Sąd uwzględnił również w oparciu o treść art. 362 kc przyczynienie się powoda M. W. (1) do zaistnienia przedmiotowego zdarzenia, którego następstwem był uszczerbek na jego zdrowiu, co stanowiło podstawę do obniżenia odszkodowania należnego bezpośrednio poszkodowanemu, przy przyjęciu, że zakres tego przyczynienia w realiach niniejszej sprawy wynosi 50%.

Odczucie krzywdy jest pojęciem subiektywnym i niewymiernym, jednak określając wysokość zadośćuczynienia Sąd kierował się przesłankami obiektywnymi, biorąc pod uwagę szeroko rozumiane cierpienia fizyczne i psychiczne poszkodowanego, w tym skutki jakie zdarzenie wywarło na organizmie powoda, w ograniczeniach w życiu codziennym, planach życiowych, w sferze zawodowej, możliwości funkcjonowania w rodzinie i w dotychczasowym środowisku. Przyznanie odpowiedniego zadośćuczynienia oznacza przyznanie takiej kwoty, która rozsądnie oceniana da się określić jako godziwa w realiach danej sprawy. Skutkiem tej oceny winno zaś być zasądzenie zadośćuczynienia, które wystarcza do złagodzenia doznanych cierpień, a zarazem nie premiuje osób o słabszej konstrukcji psychicznej, reagujących intensywniej na sytuacje traumatyczne lub też nie prowadzi do pokrzywdzenia osób o osobowości zamkniętej, kumulującej w sobie wewnętrzne emocje.

Kwota zadośćuczynienia nie może stanowić źródła wzbogacenia dla poszkodowanego, a jedynym kryterium dla oceny wysokości zasądzonego zadośćuczynienia jest rozmiar krzywdy doznanej przez poszkodowanego. Zadośćuczynienie powinno być bowiem zarazem środkiem pomocy dla poszkodowanego i pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiarów krzywdy, winno ona uwzględniać aktualne warunki i przeciętną stopę życiową społeczności, w której przebywa pokrzywdzony. Wyrok zasądający zadośćuczynienie ma charakter deklaracyjny, a rozmiar szkody niemajątkowej, ustala się, uwzględniając moment wyrokowania. – por. wyrok SN z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I CSK 667/12, opubl. LEX nr 1391106, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 17 kwietnia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 974/12, opubl. LEX nr 1362966, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 16 kwietnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 940/13, opubl. LEX nr 1466803, wyrok SN z dnia 24 lipca 2014r. w sprawie o sygn. akt II CSK 595/13, opubl. (...) nr (...).

Jak już wskazano na wysokość przyznanej rekompensaty miało decydujący wpływ ocena stanu zdrowia i perspektyw w sferze tego dobra osobistego dokonana przez biegłego ortopedę.

Jednocześnie pozwany zaniechał wskazania dowodów na wystąpienie opisanych wyżej okoliczności egzoneracyjnych, których przeprowadzenie mogłoby wyłączyć jego odpowiedzialność, a także zmienić i zmniejszyć obraz doznanych przez powoda cierpień fizycznych i psychicznych, co mogłoby mieć wpływ na wysokość przyznanego przez Sąd świadczenia.

Obowiązkiem pozwanego w sytuacji, gdy kwestionował podstawę i wysokość dochodzonego przez powoda świadczenia było przedstawienie udokumentowanych kontrargumentów a nie ograniczenie się do stawiania gołosłownych hipotez oraz do polemiki. Zatem obowiązkiem pozwanego było w ramach postępowania przed Sądem przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Powód był również uprawniony do żądania zwrotu wydatków z tytułu opieki osób trzecich.

Obowiązek kompensaty kosztów obejmuje wszelkie koszty wywołane zdarzeniem, a więc wszystkie niezbędne i celowe wydatki (por. art. 361 § 2 kc, art. 363 § 2 kc, art. 444 § 2 kc).

Zasada pełnego odszkodowania ma zapewnić całkowitą kompensatę doznanego uszczerbku, w granicach normalnego związku przyczynowego.

Jeżeli powód wymaga opieki wobec uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku, a koszty jej są możliwe do ustalenia, pozwany jest zobowiązany do pokrywania szkody z tego tytułu nawet wówczas gdy świadczenia te są

(bądź mogą być) wykonywane przez osoby najbliższe. Opieka świadczona przez te osoby ma bowiem także realny wymiar ekonomiczny i jest następstwem zdarzenia, za które odpowiada pozwany.

Wskazać trzeba, że wydatki powoda w zakresie pomocy osób trzecich winny być mierzone rzeczywistą wartością świadczeń opiekuńczych koniecznych z uwagi na następstwa wypadku a nie wysokością wydatków ponoszonych na ten cel przez poszkodowanego. Wystarcza więc udowodnienie konieczności takich wydatków w wyniku doznanego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Będą nimi wszelkie koszty związane z zapewnieniem poszkodowanemu stałej lub doraźnej opieki.

W zaprezentowanych warunkach koszty poniesione przez powoda były celowe i konieczne, realne oraz obiektywne i pozostające w adekwatnym związku przyczynowym z zdarzeniem powodującym niepełnosprawność powoda, przy czym były to koszty, które powód faktycznie poniósł i które obejmują jedynie sam koszt świadczonej opieki przez opiekuna na rzecz powoda.

Niezależnie od powyższego poniesione przez powoda wydatki rekompensowały mu rodzaj jego kalectwa i nie przekraczały potrzeby jego odtworzenia – por. wyrok SN z dnia 9 stycznia 2008r. w sprawie o sygn. akt II CSK 425/07, opubl. LEX nr 378025, wyrok SN z dnia 15 października 2014r. w sprawie o sygn. akt V CSK 632/13, opubl. LEX nr 1604656, wyrok s.apel.w Łodzi z dnia 2 stycznia 2013r. w sprawie sygn.. akt III APa 26/11, opubl. LEX nr 1313344, wyrok s.apel. we Wrocławiu z dnia 25 kwietnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 356/13, opubl. LEX nr 1316330, wyrok s.apel. w Krakowie z dnia 23 września 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 846/14, opubl. LEX nr 1567001, wyrok SN z dnia 15 lutego 2007r. w sprawie o sygn. akt II CSK 474/06, opubl. LEX nr 274155, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 17 czerwca 2014r. w sprawie sygn. akt I ACa 232/14, opubl. LEX nr 1496479, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 14 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 362/14, opubl. LEX nr 1498923, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 25 września 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 331/13, opubl. LEX nr 1372349.

Dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne.

Opóźnienie świadczenia odszkodowawczego następuje, jeżeli dłużnik nie spełni świadczenia niezwłocznie po wezwaniu go przez wierzyciela i od tej chwili należą się wierzycielowi odsetki. W razie wyrządzenia szkody odsetki należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania, w tej bowiem chwili staje się, zgodnie z art. 455 kc, wymagalny obowiązek spełnienia świadczenia odszkodowawczego. – por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 18 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 1150/12, opubl. LEX nr 1314923, wyrok SN z dnia 8 lutego 2012r. w sprawie o sygn. akt V CSK 57/11, opubl. LEX nr 1147804.

Wymagalne roszczenie o zadośćuczynienie powoduje stan opóźnienia po jego sprecyzowaniu co do wysokości i wezwaniu dłużnika do zapłaty konkretnej kwoty z tego tytułu – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z dnia 15 maja 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 77/14, opubl. LEX nr 1506727.

O roszczeniu ubocznym orzeczono w oparciu o treść art. 481 § 1 i 2 kc oraz o znowelizowaną na podstawie art. 2 pkt 1 lit. a i art. 2 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.1830) treść art. 481 § 1 i 2 - 2⁴ kc i art. 359 § 1 i 2 - 2³ kc.

Odsetki na podstawie art. 481 kc należą się jeżeli zobowiązany nie płaci należnego zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub art. 455 kc. Nie sprzeciwia się temu okoliczność, że zasądzenie zadośćuczynienia jest fakultatywne, a jego wysokość zależy od oceny sądu oraz, że do zadośćuczynienia stosuje się art. 363 § 2 kc albowiem orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, nie zaś konstytutywnego. W świetle art. 455 kc roszczenie o zadośćuczynienie, jako roszczenie pieniężne - w przypadku braku oznaczenia terminu spełnienia świadczenia - staje się wymagalne z chwilą wezwania do zapłaty. Stąd też odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu należą się już od tej chwili, czemu nie stoi na przeszkodzie to, że wysokość świadczenia jest ostatecznie kształtowana przez sąd. – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z

dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 203/13, opubl. LEX nr 1396899, wyrok s.apel.w Lublinie z dnia 27 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 807/12, opubl. LEX nr 1306007, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 9 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 459/13, opubl. LEX nr 1416095.

Sąd miał przy tym również na względzie datę wydania przez pozwanego decyzji odmownej – 13 kwietnia 2015r. z uwzględnieniem treści art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2013.392 – j.t. ze zm.), gdyż powołany przepis nakłada na ubezpieczyciela obowiązek spełnienia świadczenia najdalej 30. dnia od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody ubezpieczeniowej. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku Fundusz - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 kc) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody – por. wyrok s.apel. we Wrocławiu z dnia 14 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 539/13, opubl. LEX nr 1369453, wyrok SN z dnia 16 grudnia 2011r. w sprawie o sygn. akt V CSK 38/11, opubl. LEX nr 1129170, por. wyrok s.apel. w Poznaniu z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 494/13 LEX nr 1353802.

O kosztach procesu w związku z częściowym uwzględnieniem powództwa orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w z art. 98 § 1 - 3 kpc i art. 100 kpc oraz § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 13.490 – j.t.) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804) oraz w oparciu o treść art. 13 ust. 1 i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2016.623 – j.t. ze zm.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2016.1827 – j.t. ze zm.) stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia należności wynikających z przeprowadzonego postępowania jurysdykcyjnego i kryterium słusznościowego rozłożenia obowiązku ponoszenia tych kosztów, przy uwzględnieniu powinności ponoszenia odpowiedzialności wskutek ostatecznego wyniku procesu.

Sąd miał przy tym na względzie zakres stosunku wygranej do przegranej, sumy kosztów stron, udziału każdej z nich w tej sumie, rozmiaru kosztów przypadających na stronę.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.